ئەمریکا و روسیا ، سوریا و عێراق ، کەرکوک و عەفرین بەرەو کوێ ..؟ بەختیار نامیق

ئەگەر ڕوداوەکانی کەرکوک و عەفرین لەسەر ئاستی بەریەککەوتنە لەکایەیەکان بخوێنینەوە ئەوا دەکەوینە هەڵەیەکی قورس و جۆرێکە لە خلیسکێن بەسەر ڕوداوەکاندا ، ئەگەر نەتوانین ئەو هێزانە بدۆزینەوە کە لە پشتەوە ئاراستەی وەکیلەکانیان دەکەن ، کە دەکرێت لە نێوان هیزە گەورەکاندا بەرژەوەندی هاوبەش و بەرژەوەندی دژ بەیەک بدۆزینەوە ئەو کات دەتوانین بگەینە ئەنجامێک .

ئەمریکا و ڕوسیا دوو دژ و دوو دۆستن ، کە دەتوانین دژ بگۆڕین بە ململانێ و دۆستیش بگۆڕین بە هاوبەرژەوندی ، کە هەمو ئەمانە لەسەر دو ئاست ڕو دەدەن ، ئاستێکیان خۆیان دایرێکت لە ناو یاریەکەدان و ئاستێکیان بە وەکیلەکانیان دەیکەن ، وەکیلەکانیش دەزانن کە کارتن بەڵام ئەوانیش دەیانەوێت ببن بە کارتێک کە بەرژەوەندی خۆیانی تیا بێت ، سەرزمینی نمایشی ئەم شانۆیانە سەر زەمینی سوریایە و دەکرێت پشتی کەوالیش زۆر شوێنی تریش بگرێتەوە بەتایبەت یەمەن و لیبیا ، کە دەتوانین بە چەند هەنگاوێک جیای بکەینەوە .

• بەرژەوەندی هاوبەشی ڕوسیا و ئەمریکا (دوو دۆست).

1. لەسەر ئاستی چەکی ناوەکی هەردوکیان هاو بەرژەوەندین و لەبەردەم ترسێکی هاوبەشدان ، بە تایبەت کۆریای باکور.
2. لەسەر ئاستی عێراق و سوریا و یەمەن و لیبیا هەردو لایان دەیانەوێت هەمان نەخشەی سیاسی سایکس بیکۆ بێت و جۆرێک لە فیدراڵی هە بێت .
3. هەردوو لایان بەرژەوەندی گەورەیان هەیە لەگەڵ ئێران و بە جۆرێک لە جۆرەکان دژایەتی ئەمریکا بۆ ئێران لە چوارچێوەی ڕاگەیاندن زیاتر دەرناچێت ئەمەش سیناریۆی نێوان خۆیانە .
4. هەردو لایان باشترین کارت بەدەستیانەوە کوردە لە عێراق و سوریا هەردولایان مامەڵە بەم کاڵا و کارتەوە دەکەن .
5. هەردولایان لە ڕووی جیوپۆلەتیکە و ڕێگای گواستنەوە وە تورکیا زۆر بە گرنگ دەزانن .
6. هەردو لایان دەیانەوێت چی عێراق و چی سوریا وڵاتێکی یەکگرتو بێت و سیادەی پارێزراو بێت.
7. هەردو لایان چەک فرۆشن پێویستیان بە بازاڕی جەنگ هەیە تا کاڵا

سەربازیەکانیان ساغ بکەنەوە ، بەڵێ هەردولایان بەرژەوەندیان لە مانەوەی جەنگدا هەیە .
8. هەردو لایان پێیان وایە دەبێت میراتگیری عوسمانی و سەفەوی (تورکیا و ئێران) بە هاوسەنگی ڕابگرن ، حوکمی ئەم ناوچەیە نەکەوێتە ژێر دەستەڵاتی یەکێکیان .
9. هەردو لایان پێیان وایە دەبێت ئۆپیک و نرخی نەوت و غاز لەژێر حوکمی بەرژەوەندی هاوبەشی خۆیان بێت لە ڕێ ی وەکیلەکانیانەوە .
10. هەردو لایان هاوبەرژەوەندین کە هیلالی شیعە و سونە هاوسەنگ بێت .
11. هەردولایان مامەڵە بە کارتەکانیانەوە دەکەن و کڕین وفرۆشتنی پێدەکەن .

• ململانێ ی نێوان ڕوسیا وئەمریکا (دوو دژ)
1. هەردو لایان دەیانەوێت کە چونە سەر مێزی گفتوگۆ کارتی زیاتریان پێ بێت.
2. ئێران : ئەگەر ئێران وەکیلی ڕوسیا بێت ئەوا بە حوکمی هاوسەنگی هەز دەبێت تورکیا ببێت بە وەکیلی ئەمریکا ، بەلام ئێران توانیویەتی وەک وەکیلی ڕوس تا ئاستێک بەرژەوەندیەکانی لەگەڵ ئەمریکاش گرێ بدات ، بە تایبەت لەسەر بەرەی سوریای دیموکرات و دژی دروستبونەوەی داعش ، بەڵێ ئەمریکا ئەگەر پێشتر وەک تاک جەمسەر دەستەڵاتی گەورەی هەبو بێت ئەوا ئێستا بوتەوە بە دو جەمسەری و دەبێت هەمو ئاستەکان ڕابگرێت ، وە ناتۆ ئەوە دەزانێت کە ئەندامێکی خۆی و سونەکان لە پشت داعشەوەن و سونە ماڵی ناتۆی شێواند وەک بینیمان هەمو تەقینەوە خۆ کوژیەکانی ئەوروپا و ئەمریکا سونە بون شیعە هیچ مەترسیەکی بۆ دروست نەکردون ، لەسەر ئاستێکی تر کە دژە ئێران بەردەوام پەرە بە چەکە ناوکیەکانی دەدات و بونێکی سەربازی و سیاسی و ئابوری هەیە لە یەمەن و لیبیا و سوریا و عێراق و فەلەستین و لوبنان ، ئەمریکا دەیەوێت نەهێڵێت ئێران زیاتر فراوان بێت ڕوسیا پشتگیری دەکات و لەسەرێکەوە دەیەوێت وەک کارتێک بەرامبەر سونەکان بە تایبەت تورکیا بەکاری بهێنێت .

3. تورکیا : ئەگەر تورکیا درێژکراوەی ناتۆ وئەمریکا بوبێت ئەوا ئێستا لەبەر بەرژەوەندیەکانی خۆی دەیەوێت یاری بکات ، دەیەوێت ببێت بە کارتی دەستی ئەمریکا لە بەرامبەردا ئەمریکا کار بە ئاراستەی تواندنەوەی دەسیەی کورد لە بەتەی سوریا یەکی عەربی کە مەرجەکانی تورکیا دابین بکات ، بەڵێ ئەمریکا لە بەردەم دو

بژاردەدایە و دەبێت هەردوکی ڕابگرێت ، لە ڕێ ی کوردەوە پێگەی بەهێزی هەبێت لە سوریا و بگاتە دەریایی سپی ، بۆیە تورکیا دەبێتە ئەو سەزەمینە جیوپۆلەتیکییەی کە بۆ ئەوروپا و ئەمریکا گرنگە .

4. عەفرین و کەرکوک : ئەگەر بەرژەوەندی چی ئەمریکا و چی ڕوسیا لە یەکێتی فیدڕاڵی تورکیا بێت ئەوا کارتەکان لە نێوان ئێران و تورکیا کە دەگۆڕێتەوە بۆ گۆڕپی سەوزی ئەمریکا و ڕوسیاوە دەبێت ، خۆ ئەگەر کەرکوک لە بەرامبەر عەفریندا بێت وەک دوو کارتی گۆراوە لە نێوان تورکیا و ئێراندا ئەوا دوا جار مێزی سەر گفتوگۆی ڕوسیا و ئەمریکا و ئێران و تورکیا کارتەکان لە ئیستا دا گرنگترینیان کوردە ، بۆیە ئەوەی دەگوزرێ چی لە عێراق و چی لە سوریا ململانێ ی نێوان دو جەمسەرکەیە وپێڕ لە سیناریو.

دوا جار دوای هاتنەوەی ڕوس بۆ سەر ساحەی ململانێکان دەتوانین بڵێن جارێکی تر دو جەمسەری دروس دەبێتەوە ، کورد لە یەک جەمسەردا ئەستێرەی بەختی دروەشاوە بو ، بەلام دو جەمسەری کورد دەبێتە کارتی دەستیان ، ئێستە لە عێراقدا هەڵبژاردن دەکرێت و دوای ئەم هەڵبژاردنە کورد وریا نەبێت سیادەی هەرێم نامێنێت و دەچینەوە سەر پلێت ، وە دەگاتە ئەوەی سەرانی دەستەڵاتداری هەرێم بدرێتە دادگا ، عەفرین ئەگەر بتوانێت خۆ راگر بێت تا دەگاتە ئەوەی ببێتە کەیسەکی ئینسانی گەورە ئەوا ناکەوێت ، بەڵام دوا جار لە ڕێ ی ڕێککەوتنی روسیا و ئەمریکاوە کورد دەخەنەوە بەردەست ئەو حکومەتەی کە حوکمڕانی سوریا دەبێت وەک عێراق .

ماوەتەوە بڵێن دوا لوتەکەی کورد قەندیلە و وا ئیستا ئێرانو تورکیا ڕێککەوتون کە دوای هەڵبژاردنەکان هێرشی بۆ بکەن ئەڵبەت ئێران لە ڕێگەی عێراقەکەوەیە کە ئەمریکاش لەسەر مەمان مێزی ڕێککەوتنە و روسیاشی تێدایە ، بۆیە بڕوای من دوا جار کورد لە وسوریا دەچێتەوە ناو سەریایەکی یەکگرتو هەرێم سیادەی نامێنێت و پەکەکەش ناچار دەکەن بۆ دانوستان لەگەڵ تورکیا ، چونکە کارتی مامەڵەکان تەنها کوردە و ئەوەشی ماوەتەوە جێگەی ئومێد بێت کە ڕوو بە ڕووی ئەم هاوکێشە و ئەم ڕێککەوتنانە بێت خۆراگری عەفرین و قەندیلە .